

Ecologisch Onderzoek

Tweede Bloksweg 70 te Waddinxveen

Watersnip-rapport 13A034

Colofon

Titel	Ecologisch Onderzoek
Subtitel	Tweede Bloksweg 70 te Waddinxveen
Status rapport	Eindrapport
Projectnummer	13A034
Datum uitgave	September 2013
Samenstellers	Amy van den Brink, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	IntROview B.V. Sterrenlaan 24 2743 LS Waddinxveen
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. W.P. Kaandorp

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING.....	7
2	TOETSINGSKADER	9
2.1	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	9
2.1.1	<i>Flora- en Faunawet.....</i>	9
2.1.2	<i>Natuurbeschermingswet 1998</i>	10
2.1.3	<i>Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)</i>	11
2.2	PROVINCIAAL BELEID.....	12
2.2.1	<i>Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland (2010) en Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997).....</i>	12
3	LOCATIEBESCHRIJVING	13
3.1	HUIDIGE SITUATIE	13
3.2	PLANNEN.....	13
4	ECOLOGISCH ONDERZOEK	15
4.1	METHODE.....	15
4.2	FLORA	15
4.3	FAUNA	16
4.3.1	<i>Vogels.....</i>	16
4.3.2	<i>Vissen.....</i>	17
4.3.3	<i>Amfibieën</i>	17
4.3.4	<i>Reptielen</i>	18
4.3.5	<i>Zoogdieren.....</i>	19
4.3.6	<i>Vleermuizen</i>	19
4.3.7	<i>Overige soorten</i>	20
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	21
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT	22
6	BRONNEN.....	23

1 Inleiding

Nabij Tweede Bloksweg 70 te Waddinxveen is men bezig met een herziening van het bestemmingsplan. Het voornemen is om op deze locatie een nieuw bedrijf te vestigen. Tevens wordt er een grote waterpartij aangelegd. Het plangebied bestaat momenteel uit grasland. Er is geen bebouwing aanwezig. In het kader van de voorgenomen plannen is ter plaatse een ecologisch onderzoek verricht, waarvan verslag gelegd is in dit rapport.

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) in werking getreden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Beschermd plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermd diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden. Als dit wel dreigt te gebeuren tijdens het uitvoeren van bouwwerkzaamheden en dit door aanpassing van de plannen niet te voorkomen is, moet een ontheffingsaanvraag ingediend worden. Een onderzoek naar de aanwezige flora en fauna is daarom altijd noodzakelijk voor het uitvoeren van ruimtelijke inrichtings- of ontwikkelingsmaatregelen.

Op 9 september 2013 heeft een gekwalificeerde medewerker van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

De initiatiefnemer van de voorgenomen bouwplannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en Faunawet en provinciaal compensatiebeleid);
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Natuurbeschermingswet 1998);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken voor Ecologische Hoofdstructuurgebieden aangetast worden (toepassen afwegingskader Structuurschema Groene Ruimte).

2.1 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.1.1 Flora- en Faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is dat beschermde planten- en diersoorten geen schade mogen ondervinden. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. De soorten zijn onderverdeeld in drie categorieën: algemeen beschermde soorten (tabel 1 FF-wet), streng beschermde soorten (tabel 3 FF-wet) en overige soorten (tabel 2 FF-wet).

In het kader van de Flora- en faunawet zijn alle vogels beschermd. Ten aanzien van de nesten onderscheidt de FF-wet vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, geldt voor de algemeen beschermde soorten uit tabel 1 een vrijstelling. Ook voor de soorten uit tabel 2 kan een vrijstelling gelden, onder voorwaarde dat er gehandeld wordt volgens een door het ministerie van Economische Zakengoedgekeurde gedragscode. Wanneer het opstellen van een gedragscode niet mogelijk is of niet voldoende blijkt te zijn, moet voor de beschermde soorten uit tabel 2 een ontheffing worden aangevraagd bij het ministerie van Economische Zaken. Wanneer schade ontstaat aan de streng beschermde soorten uit tabel 3 moet altijd een ontheffing worden aangevraagd.

Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen. Daarnaast geldt ten aanzien van soorten uit tabel 3 die eveneens opgenomen zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, dat een ontheffing alleen verleend wordt wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Het is ook mogelijk om in het planconcept ecologische maatregelen te integreren die de duurzame staat van instandhouding van de (streng) beschermde soorten waarborgen. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade. In dat geval is een ontheffingsaanvraag niet nodig. Het is dan wel noodzakelijk dat het nieuwe leefgebied functioneel is vóórdat het bestaande biotoop schade ondervindt.

Overigens geldt voor alle planten- en diersoorten de algemene zorgplicht uit artikel 2 van de FF-wet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

2.1.2 Natuurbeschermingswet 1998

De bescherming van gebieden is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet). De bepalingen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen in de NB-wet. De NB-wet regelt de bescherming van Natura2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden), Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands.

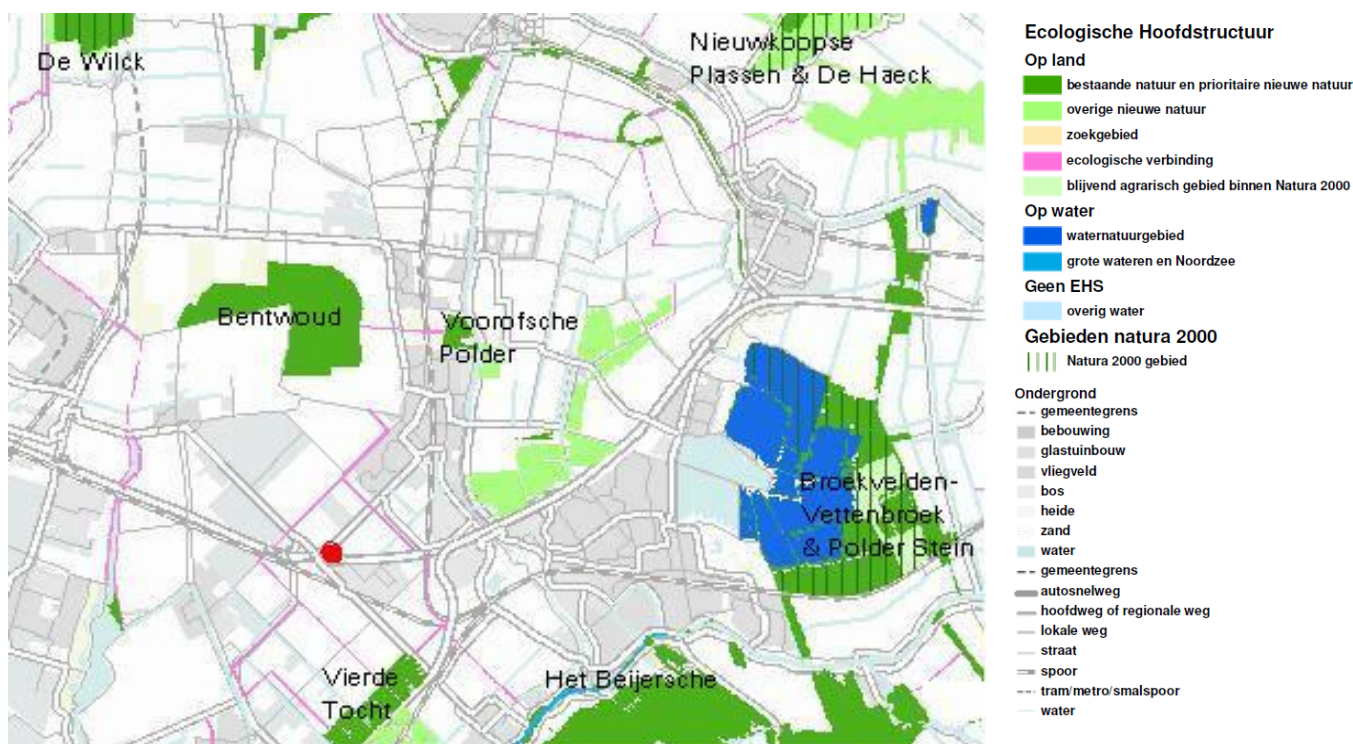
Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of beschermd natuurmonument. De dichtstbijzijnde Natura2000-gebieden, 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein', 'De Wilck' en 'Nieuwkoopse Plassen & De Haack', bevinden zich op respectievelijk 8,9 km ten oosten, 10,9 ten noordwesten en 12,5 km ten noordoosten van het plangebied. Vanwege de afstand tot het plangebied zullen de geplande werkzaamheden geen directe invloed hebben op deze Natura2000-gebieden.

Doelsoorten van het gebied 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' zijn Kleine zwaan, Smient, Krakeend en Slobeend. Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'De Wilck' zijn Kleine zwaan en Smient. Doelsoorten van het gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haack' zijn Gestreepte waterroofkever, Bittervoorn, Kleine Modderkruiper, Meervleermuis, Noordse woelmuis, Groenknolorchis, Platte schijfhoren, Roerdomp, Woudaapje, Purperreiger, Zwartkopmeeuw, Zwarte stern, Snor, Rietzanger, Grote karekiet, Grote zilverreiger, Kolgans, Smient en Krakeend. Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient, Krakeend, Slobeend, Kleine zwaan en Kolgans foerageren ook in de bredere omgeving van het Natura2000-gebied. Het plangebied ligt binnen de actieradius van deze doelsoorten. Door afwezigheid van brede sloten is het huidige plangebied echter niet geschikt voor de doelsoorten. De directe nabijheid van Rijksweg A12 zorgt bovendien voor een dusdanig grote verstoring dat de doelsoorten hier niet voorkomen. Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

2.1.3 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)

Het beleid met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, is via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). De natuur in de EHS is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de EHS zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Dit compensatiebeginsel is geïntroduceerd in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) en verder uitgewerkt in Spelregels EHS (2007). Binnen de door het Rijk gestelde kaders begrenzen, beschermen en onderhouden de provincies de EHS. Provinciale ecologische verbindingzones zijn beschreven in het rapport 'Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland (1998)'.

Rond het plangebied liggen verschillende gebieden die onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (Figuur 1). Ten zuiden van het plangebied ligt het EHS-gebied 'Vierde Tocht' en ten zuidoosten van het plangebied ligt het EHS-gebied 'Het Beijersche'. Ten noorden van het plangebied ligt het EHS-gebied 'Bentwoud' en ten noordoosten van het plangebied ligt het EHS-gebied 'Voorofsche Polder'. Daarnaast liggen rond het plangebied verschillende ecologische verbindingzones. De genoemde EHS-gebieden en ecologische verbindingzones liggen op enige afstand van het plangebied. Aangezien werkzaamheden uitsluitend plaatsvinden op het gedeelte van perceel dat het plangebied vormt zullen bovengenoemde gebieden geen schade ondervinden van de geplande werkzaamheden.

Figuur 1: Ecologische Hoofdstructuur in de directe omgeving van het plangebied (plangebied in rood aangegeven). Bron: <http://geo.zuid-holland.nl/geoloket/html/atlas.html?atlas=EHS>

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland (2010) en Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997)

Op 2 juli 2010 zijn de Provinciale Structuurvisie, de Verordening Ruimte en de Uitvoeringsagenda vastgesteld door de Provinciale Staten van Zuid-Holland. In de 'Visie op Zuid-Holland' beschrijft de provincie haar doelstellingen en provinciale belangen. De nieuwe integrale Structuurvisie voor de ruimtelijke ordening vervangt de vier streekplannen en de Nota Regels voor Ruimte (2005). De Structuurvisie vormt het beoordelingskader van Gedeputeerde Staten voor gemeentelijke ruimtelijke plannen.

Het plangebied wordt in de Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland deel aangeduid als 'Agrarisch landschap'.

Op 2 juli 2010 zijn de Provinciale Structuurvisie, de Verordening Ruimte en de Uitvoeringsagenda vastgesteld door de Provinciale Staten van Zuid-Holland. In de 'Visie op Zuid-Holland' beschrijft de provincie haar doelstellingen en provinciale belangen. De nieuwe integrale Structuurvisie voor de ruimtelijke ordening vervangt de vier streekplannen en de Nota Regels voor Ruimte (2005). De Structuurvisie vormt het beoordelingskader van Gedeputeerde Staten voor gemeentelijke ruimtelijke plannen.

De beleidsregel 'Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997)' is in 2011 geactualiseerd. De beleidsregel is in 2011/2012 verder uitgewerkt en wordt toegelicht in de provinciale beleidsregel 'Compensatie Natuur, Recreatie en landschap Zuid-Holland' (2013). Deze is in mei dit jaar (2013) door Gedeputeerde Staten vastgesteld.

In het nieuwe compensatiebeginsel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

- de Ecologische Hoofdstructuur;
 - de belangrijke weidevogelgebieden;
 - de recreatiegebieden in de Zuidvleugel;
 - de karakteristieke landschapselementen.
- Biotopen voor Rode lijstsoorten zijn niet meer compensatieplichtig.

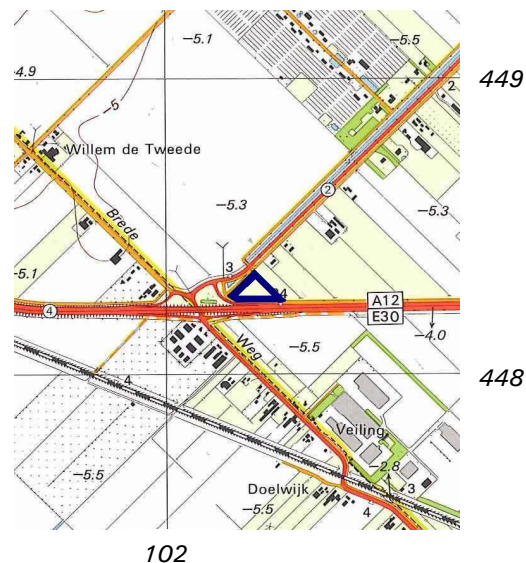
Figuur 2: Plangebied in huidige vorm.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten: 102-448.

Het betreft een gedeelte van een perceel grasland (zie figuur 4), dat omgeven wordt door een diepliggende sloot. De drooglegging bedraagt meer dan een meter. Het slootgedeelte aan de noordwestzijde is smal en bevat weinig tot geen water. Het slootgedeelte aan de noordoostkant eveneens, maar dit gedeelte valt buiten het plangebied. Het slootgedeelte aan de zuidkant is iets breder en heeft een hogere waterstand. Er staat in de huidige situatie geen bebouwing op het terrein.

Figuur 3: Ligging plangebied

3.2 Plannen

In het geldende bestemmingsplan heeft het perceel de bestemming 'Agrarisch'. Dit wordt omgezet naar de bestemming 'Bedrijventerrein'. Het voornemen is om op het gedeelte van het perceel dat het plangebied vormt (zie figuur 4) een nieuw bedrijf te vestigen en een waterpartij aan te leggen op de zuidwestpunt van het terrein. De omringende sloot blijft bij de voorgenomen werkzaamheden ongemoeid.

Figuur 4: Plangebied (met rood kader aangegeven), toekomstige inrichting.

4 Ecologisch onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke (streng) beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op maandag 9 september 2013 heeft een gekwalificeerde medewerker van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tijdens deze inventarisatie is tevens een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. De omringende sloot blijft bij de geplande maatregelen ongemoeid. Er is daarom geen sloot- en/of visonderzoek uitgevoerd. Wel is gekeken naar de geschiktheid van het biotoop.

4.2 Flora

Het plangebied bestaat momenteel uit grasland. Hier werden enkele algemene soorten aangetroffen als Paardenbloem, Veldzuring, Groot hoefblad, Gewone smeerwortel en Gewone berenklauw. De soortenrijkdom is langs het slootgedeelte aan de zuidkant groter dan op de overige delen van het perceel. Hierlangs staat o.m. Harig wilgenroosje, Grote lisdodde en Liesgras (zie figuur 5). Dit slootgedeelte bevat veel kroos, waardoor weinig licht in de sloot kan doordringen. In alle slootgedeelten staat riet. Het slootgedeelte aan de noordwestkant is vrijwel geheel begroeid met riet en bevat weinig water (zie figuur 6). Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Het plangebied is ook geen geschikt biotoop voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

Figuur 5: Slootgedeelte aan zuidkant plangebied.

Figuur 6: Slootgedeelte aan noordwestkant plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd.

Tijdens de inventarisatie zijn geen vogels waargenomen binnen het plangebied.

Er bevinden zich geen gebouwen en evenmin bomen of andere opgaande gewassen binnen het plangebied die broedgelegenheid kunnen bieden aan algemene vogelsoorten.

Omdat het terrein open is en ingeklemd ligt tussen de A12 (aan de zuidkant), de N453 (aan de noordwestkant) en een woonerf (aan de noordoostkant) is het gebied niet aantrekkelijk voor weidevogels. Ook het broeden van de Kievit, een soort die minder gevoelig is voor verstoring door cultuurdruk, is niet waarschijnlijk op een terrein waar een drievoudige verstoring plaatsvindt. De afstand van het plangebied tot:

1. de A12
2. de provinciale weg N453
3. het woonerf aan de noordoostzijde

bedraagt maximaal 60 meter.

De Kievit valt onder de algemene zorgplicht.

De sloten bevatten weliswaar veel riet maar liggen in de directe nabijheid van deze drukke verkeerswegen en bieden daardoor ook geen geschikte broedplek aan vogelsoorten.

Figuur 7: Plangebied in zuid(westelijke richting).

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat de (streng) beschermde vissoorten Kleine modderkruiper (tabel 2 FF-wet) en Bittervoorn (tabel 3 FF-wet / Rode Lijst status 'kwetsbaar') voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Het slootgedeelte aan de noordwestkant van het plangebied ligt bevat deels weinig water en ligt deels droog. Dit slootgedeelte is dicht begroeid met riet en is door de lage waterstand het ontbreken van een ontwikkelde onderwatervegetatie niet geschikt als leefgebied voor de Kleine modderkruiper en de Bittervoorn.

Figuur 8: Het slootgedeelte aan de noordwestkant van het plangebied.

Het wateroppervlak in het slootgedeelte aan de zuidkant van het plangebied is grotendeels bedekt met kroos. Ook hier ontbreekt een ontwikkelde onderwater vegetatie waardoor dit slootgedeelte geen goed biotoop vormt voor beschermde vissoorten als de Kleine modderkruiper en de Bittervoorn. Deze soorten worden binnen het plangebied dan ook niet verwacht.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. De algemeen beschermde Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen tabel 1 FF-wet) kunnen incidenteel voorkomen binnen het plangebied.

Uit de bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Rugstreeppad (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn / Rode Lijst status 'gevoelig') voorkomt in de omgeving van het

plangebied. De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Voor de voortplanting is de Rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes of plassen. Binnen het plangebied is dergelijk voortplantingsbiotoop niet aangetroffen. De Rugstreeppad wordt dan ook niet verwacht binnen het huidige plangebied. Indien er echter zand gestort wordt dat langere tijd blijft liggen kan het terrein interessant worden voor de Rugstreeppad als overwinteringsgebied.

Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde amfibieën verwacht.

Figuur 9: Het slootgedeelte aan de zuidkant van het plangebied.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de Ringslang (tabel 3 FF-wet / Rode Lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de omgeving van het plangebied. De Ringslang is een watergebonden slang. Deze soort is voor de voortplanting afhankelijk van broeihopen en overwintert ondermeer in oude konijnenholten, in hooihopen, en onder takkenbossen en braamstruiken.

In het plangebied komt nauwelijks oppervlaktewater voor. Het slootgedeelte aan de noordwestkant is smal, sterk begroeid met riet en ligt deels droog (zie figuur 8). Het slootgedeelte aan de zuidkant van het plangebied is vrij smal en grotendeels met kroos bedekt (zie figuur 9). De sloot aan weerszijden van het plangebied biedt op grond van zijn

kenmerken geen geschikt biotoop voor de Ringslang. De Ringslang wordt daarom binnen het plangebied niet verwacht. Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied ook geen andere (streng) beschermde reptielen verwacht. Er zijn geen takkenrillen, broedhopen of geschikte flauwe oevers aanwezig.

4.3.5 Zoogdieren

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen (streng) beschermde zoogdieren waargenomen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aangetroffen voor streng beschermde zoogdieren. Deze worden hier dan ook niet verwacht.

Figuur 10: Bomenrij langs de noordwestkant van het plangebied.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn strikt beschermd (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis en de Ruige dwergvleermuis. Er is een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

Er is geen bebouwing binnen het plangebied die als rust- of verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen zou kunnen dienen. Ook zijn er geen bomen die dienst kunnen doen als kolonieboom voor boombewonende soorten. Er bevinden zich binnen het plangebied ook geen landschappelijke structuren die mogelijk deel kunnen uitmaken van vlieg- of migratieroutes van vleermuizen.

De bomenrij langs de Tweede Bloksweg die langs de noordwestkant van het plangebied loopt kan mogelijk als doorgaande vliegroute voor vleermuizen fungeren. Deze bomenrij valt echter buiten het plangebied en blijft ook bij de voorgenomen plannen ongemoeid (zie figuur 10). Het plangebied zelf is vanwege de grote openheid en afwezigheid van beschutting niet geschikt als foerageergebied. Doordat het plangebied ingeklemd ligt tussen twee drukke verkeerswegen is het gebied bovendien niet aantrekkelijk voor vleermuizen vanwege verstoring.

4.3.7 Overige soorten

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelden aangetroffen. Er zijn binnen het plangebied echter ook geen geschikte biotopen aangetroffen voor beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied ook geen andere (streng) beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura 2000, beschermde natuurmonumenten, (P)EHS gebieden of ecologische verbindingzones).
- Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten van de nabij gelegen Natura2000-gebieden. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.
- Voor de algemeen beschermde soorten (Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander) geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Nestgelegenheid voor vogels in bebouwing, bomen en opgaande gewassen ontbreekt binnen het plangebied. Voor weidevogels is het terrein als broedgebied onaantrekkelijk doordat het ingeklemd ligt tussen de A12, N453 en een woonerf die voor een drievoudige verstoring zorgen. Om te voorkomen dat de Kievit zich desondanks toch vestigt wordt aangeraden het gedeelte van plangebied waar de werkzaamheden plaatsvinden:
 1. vóór de broedtijd ongeschikt te maken voor de Kievit d.m.v. wapperende linten of bewegende, spiegelende delen zoals aluminiumstroken.
 2. te werken buiten de broedtijd van deze soort (15 maart – 1 juli).
- De streng beschermde Rugstreeppad komt voor in de wijde omgeving van het plangebied. Binnen het plangebied is momenteel geen geschikt voortplantingsbiotoop aanwezig voor de Rugstreeppad.
 Indien er voor de nieuwbouw van de stal zand of grond gestort wordt dat lang onbewerkt blijft liggen, kan het plangebied geschikt worden als voortplantingsgebied voor de Rugstreeppad of op grotere schaal geschikt worden als overwinteringsgebied. Om vestiging van de Rugstreeppad in het voorjaar te voorkomen, moet vlak voor en tijdens het voortplantingsseizoen (globaal van half april t/m augustus) voorkomen worden dat ondiepe poelen en plassen ontstaan waarin deze paddensoort z'n eieren kan leggen. Daarnaast moet voorkomen worden dat er aan het begin van het overwinteringsseizoen (globaal van half oktober t/m maart) zand en/of grond onbewerkt ligt waarin de Rugstreeppad zich ter overwintering kan ingraven. Advies is deze grond vroegtijdig in te zaaien met een gras-akkerkruidenmengsel. Daardoor ontstaat een gesloten vegetatiemat, waarin rugstreeppadden zich niet kunnen ingraven.

- Hoewel uit bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Ringslang wel voorkomt in de omgeving van het plangebied is het plangebied zelf ongeschikt voor de Ringslang. Er is weinig oppervlaktewater aanwezig, het wel aanwezige slootwater is met kroos bedekt en er is een hoge cultuurdruk door de directe nabijheid van de A12 en N453. De voorgenomen maatregelen zullen niet van invloed zijn op de instandhouding van deze soort.
- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen rond het plangebied. Bomen en bebouwing ontbreken binnen het plangebied. Daardoor is het gebied ongeschikt voor boom- en gebouwbewonende vleermuissoorten. Door verstoring van de directe nabijheid van de A12 en N453 en het nagenoeg ontbreken van opgaande gewassen is het plangebied ook niet geschikt als foerageergebied voor vleermuissoorten.
Er bevinden zich binnen het plangebied geen landschappelijke structuren die deel kunnen uitmaken van vlieg- of migratieroutes. De bomenrij langs de Tweede Bloksweg die eventueel wel als zodanig dienst zou kunnen doen valt buiten het plangebied en blijft bij de voorgenomen maatregelen ongemoeid. De voorgenomen plannen zullen dan ook geen nadelige gevolgen hebben voor de gunstige staat van instandhouding van eventuele vleermuispopulaties.
- De sloot langs het plangebied is niet geschikt voor streng beschermde soorten als de Kleine modderkruiper en Bittervoorn. Deze soorten worden er ook niet verwacht. Bovendien blijft de sloot bij de voorgenomen maatregelen ongemoeid. Er is dan ook geen schade te verwachten aan de sloot en/of streng beschermde vissoorten binnen het plangebied.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor alle planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht die is opgenomen in artikel 2 van de Flora- en faunawet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora en/of fauna kan hebben, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

Geadviseerd wordt om bij de inrichting van de nieuwe waterpartij in de zuidwesthoek van het terrein natuurvriendelijke oevers aan te leggen. Deze waterpartij leent zich uitstekend voor het creëren van ondiepe delen, geschikt voor amfibieën. Het verdient aanbeveling om de oevers over een breedte van tenminste 1 meter af te graven tot op het waterniveau, zodat er een overgangszone tussen land en water ontstaat. In deze oeverzone kunnen soorten als Riet, Gele lis, Lisdodde en Dotterbloem geplant worden.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. ANWB, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, 2004.
2. Dienst landelijk gebied, *Handreiking Flora- en faunawet*, oktober 2006
3. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
4. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2012. *Vleermuisprotocol 2012*, 24 februari 2012.
5. Provincie Zuid-Holland, *Ecologische verbindingszones in Zuid-Holland, Aanwijzingen voor inrichting en beheer*, 1998.

Geraadpleegde internetsites:

6. www.rijksoverheid.nl
7. www.ravon.nl
8. www.vleermuis.net
9. www.zuid-holland.nl
10. waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+ 31 (0)182-395460
www.watersnip.info
advies@watersnip.info

